

Tartumaa Arendusselts

INFOLEHT

NOVEMBER / DETSEMBER 2010

Juhul kui teil on midagi, mida tahaksite TAS-i infolehes edaspidi avaldada, andke sellest julgesti teada.

FOOKUSES

TASi uus strateegia tugevdab fookust

Tartumaa Arendusseltsi uuenev strateegia 2008-2013 hakkab valmima. Peamised fookuses olevad valdkonnad on ettevõtlus, noored ja kogukonnad. Kõik meetmed võimaldavad taotleda senisest suuremaid summasid, samas soovitakse rõhuasetustega leida enim uuenduslikke ideid ja arenguid, mis väärindaksid piirkonnas leiduvaid ressursse. Uute ja kõrgelennuliste projektide tarvis on näiteks ettevõtlusmeetmes tulemas ka „tähtprojektide“ tegevussuund, mis kord aastas annab tuule tiibadesse ühele kuni kahele suurele projektile, toomaks piirkonda tuntust, kliente, finantsressursse. Samuti soovitakse enam soodustada omavahelist koostööd ning võrgustike loomist, mille toetamise võimalus jookseb läbi kolme peamise valdkonna. Uue strateegia võtmevaldkonnad ja nende jaotamine meetmetesse ning alammeetmetesse on kokkuvõtlikult näidatud allolevastabelis.

Võtmevaldkond	Ettevõtluse elavdamine ja tugevdamine	Noorte tegevuskeskkonna rikastamine	Kogukondade võimekuse tõstmine
Meede	Ettevõtlus	Noored	Kogukonnad
Tegevussuund 1	Kohaliku loodus-, kultuuri- ja oskussressursi väärindamine	Arenguvõimaluste ja tingimuste loomine noortele	Uute kogukonna teenuste käivitamine kohaliku vajaduse baasil
Tegevussuund 2	Toetus ühis- ja kohaturunduseks ja klastrite käivitamiseks	Noorte arengut toetavate võrgustike loomine ja arendamine	Ühistegevusteks tingimuste loomine
Tegevussuund 3	Uuenduslike toodete ja teenuste loomine	Noorte omaalgatuse toetamine (Noortefond)	Kogukondadevaheliste koostöövõrgustike loomine ja tugevdamine

Uuenenud strateegia kinnitamine on kavas detsembris. Strateegia tööversioon on kättesaadav aadressil http://www.tas.ee/files/TAS_Strateegia2008-2013_uuendatud_avalikustamisele_t%C3%B6%C3%B6versioon.pdf

TASi piirkonna LEADER-toetuste esimene taotlusvoor uuenenud meetmete järgi on planeeritud 2011. aasta veebruarikuuksse.

Juhul kui teil on midagi, mida tahaksite TAS-i infolehes edaspidi avaldada, andke sellest julgesti teada.

FOOKUSES

TASi korraldatavad sündmused novembris ja detsembris

- **3. detsember** Tartumaa kodanikuühiskonna arengukonverents, mida korraldavad TAS, Tartu Ärinõuandla, Tartu Maavalitsus ja Kodukant Tartumaa. Osalema ja kaasa rääkima on oodatud Tartumaa kodanikuühendused, omavalitsused ja ettevõtjad. Üritusel saab kuulata Ene Ergma, Rivo Noorkõivu, Sulev Valneri ja mittetulundusühingute Sibulatee ja Maitsev Lõuna- Eesti esindajate ettekandeid kodanikuühiskonnast ja koostööst ning arutleda selle üle, kuidas saame maakonna tugevusi ja võimalusi edukalt rakendada oma ettevõtmistes. Lisaks tunnustatakse ürituse raames konkursi „Tartumaa hea algatus 2010“ laureaate. Üritus toimub Raadimõisa hotellis kell 9.30 kuni 16.00. Osalemine tasuta, eelregistreerimine 29. novembrini siim.ausmees@tartu.bas.ee Konverentsi läbiviimist toetavad Kodanikuühiskonna Sihtkapital ja Tartu Maavalitsus.
- **9. detsember** TASi üldkoosolek. Päevakavas lõppeva aasta tegevuste ja eelarve täitmise ülevaade. 2011. aasta rakenduskavaga tutvumine ja järgmise aasta eelarve vastuvõtmine. Koosolek toimub Kõrveküla lasteaia saalis algusega kell 16.
- **10. – 11. detsember** juhatusel koolitus, kus vaadatakse üle 2010. aasta tegevused ning seatakse järgmise aasta eesmärgid nii TASi juhatusele kui tegevmeeskonnale.

TASi liikmete tegemised novembris ja detsembris

- **18. ja 25. november** Kõrvekülas projekti „Külad korda I etapp“ kokkusaamised. Rohkem infot www.tartuvv.ee
- **19. november** Noorte diskorite festival 2010 Luunja kultuurimajas. Algus kell 12.
- **20. november** Aravu rahvamajas ülemaailmse maanaiste päeva tähistamine koos Meeksi Maanaiste Seltsi 10. sünnipäevaga teemal "Kolhoosi lõikuspidu". Peo algus kell 12.
- **Novembri, detsembri teisipäeviti** Luunja kultuurimajas tantsutrennid treener Eva Koicha juhtimisel. Kell 19:00 algavad, kell 20:00 edasijõudnud. Oodatud on huvilised ka väljaspoolt Luunja valda!
- **27. november ja 4. detsember** Jaago käsitöotalu jõululaager. Programmis suur seebikeetmine, savist seebialuse valmistamine, vilditud kuusekaunistused ja talismanid, polümeersavist ehteasjad. Lisainfo <http://jaagotalu.blogspot.com> ja Inga Talvis telefonil 529 7919.
- **10. detsember** Luunja kultuurimaja 25. sünnipäev. Algus kell 19. Ansambel Sept ja retrodisko.
- **12. detsember** Ülenurme vallarahva jõuluaegne suursündmus Jõulurõõm 2010 Ülenurmes Vanamõisa platsil. Jõuluturg „Meelele ja keelele“. Erinevad tegevused, üllatused, mängud, haldjate võlumaa.

VAPRAMÄE-VELLAVERE-VITIPALU SIHTASUTUS KUTSUB TALVISTELE MATKADELE!

Pühapäeval, 28. novembril kell 17.00 ootavad retkejuhid Ingrid Raadom ja Mare Linnamägi huvilisi laternamatkale Elva Paisjärve ümbruses. Oodatud on noored ja vanad täiskasvanud, alla 14 aasta mittesooitav. Erandid kokkuleppel. Kogunemiskoha saad teada registreerimisel. Metsas ootavad jõulujutud, jõulumängud valguse ja pimedusega, kuum tee ja südamlikud suupisted üllatusega. Taskusse joogikruus, selga kõigekindlad riided. Huvilisi paneme kirja 22. novembrist telefonil 5560 0769 (Mare).

Pühapäeval, 5. detsembril kell 19.00 toimub laternamatk Vapramäel. Teemaks algav jõuluaeg. Matk algab Vapramäe suurest parklast. Kestvus ~2 tundi. Gruppi mahub maksimaalselt 20 inimest. Retkejuhid Taive Pärnmäe ja Lauri Toim. Registreerimine ainult e-kirja teel lauri@luua.edu.ee.

Pühapäeval, 12. detsembril kell 17.00 JÕULUKUINE LATERNAMATK Matka kestus ~2 tundi, pikkus ~2 km. Lõpetame väikse piknikuga lõkke ääres. Laternamatk algab Tartumaa Tervisespordikeskuse eest. Retkejuhid Aini Hermann ja Eevi Volmer.

Registreerimine telefonil
5254290 (Eevi)
7 456 660 (alates kella 18.00)

Pühapäeval, 19. detsembril kell 16.00 JÕULUKUINE LATERNAMATK - jõululõhnad, -tunded ja -valgus. Matka kestus ~2 tundi. Laternamatk algab Vapramäe Peedu poolsest parklast. Retkejuhid Annereet ja Kristi Paatsi. Registreerimine telefonil 520 6651 Annereet.

Matkapäeva matkad on tasuta, toetab SA Keskkonnainvesteeringute Keskus.
Lisainfo www.vvvs.ee

Ülevaade toimunud üritustest

Kuidas Peipsimaad edasi arendada?

TAS ja teised Peipsi piirkonna arendusorganisatsioonid on koondamas ettevõtlikke inimesi ja ettevõtteid, keda huvitab Peipsimaa arendamine. Peipsimaa on Peipsi järve läänekallas koos oma erinevate kultuuride, traditsioonide, vaatamisväärsuste ja avastamist väärt loodusega. Tervet hooaega läbinud seminarid on otsinud lahendusi küsimustele: kuidas paista silma ühtse piirkonnana ilma, et maakondade ja valdade piirid ühe sihtkoha tegevust takistaksid?; kuidas kaasata nelja maakonna turismiasjalisi?; kuidas ja milliste märkide kaudu tutvustada Peipsimaad nii siin- kui sealpool Peipsit?; kuidas teha koostööd nii uute ideede väljatöötamisel, ellu viimisel ja nende tutvustamisel? Hetkel on idee tasandil plaan kaasata Peipsimaaga seotud LEADER tegevusgruppide toel ja finantseerimisel Peipsimaa arendustöötaja, kelle tegevuse eesmärgiks oleks Peipsimaa võrgustiku loomine ja hoidmine, piirkonnas tehtavate tegevuste dubleerimise vähendamine ning piirkonna turundus.

Peipsimaal. Foto: Ahto Sooru

Hollandi LEADER-grupp Tartumaal

Oktoobrikuus külastasid TASI Hollandi Gröningeni piirkonna LEADER tegevusgrupi esindajad. Lisaks tegevusgrupi kui organisatsiooni arendamisega seotud mõtete vahetamisele said hollandlased aimu Taluturust, Maitsva Lõuna-Eesti ideest, tutvusid Tartu Loomemajanduskeskuse ning Sibulateega. Sibulateel tegutsevad ettevõtjad said külalistelt oma ideedele kinnitust ning häid näiteid selle kohta, kuidas Hollandis on sarnaseid ettevõtmisi arendatud. Samuti said Sibulatee eestvedajad tagasisidet kogu piirkonna edasiseks arenguks.

Sibulateel uudistamas pilliroost vilepillide tegemist

Eestimaa LEADER-gruppide aastakonverentsid

19. novembril toimub LEADER-grupi Roheline Jõemaa eestvedamisel rahvusvaheline LEADER konverents „Väärtusest elamiseni“. Konverentsil tuuakse praktilisi näiteid Eestist ja Euroopast, vaadeldakse Eesti arenguid ning nende mõjutatust Euroopa ja maailma arengutest. Konverents leiab aset Viljandi teatris Ugala kell 10-17. www.joemaa.ee

2.-3. detsembrini toimub Otepääl Kagu-Eesti LEADER tegevusgruppide eestvedamisel rahvusvaheline konverents teemal „LEADER – kas rahastaja või tark arendaja?“. Eesmärgiks saada ülevaade osalevate riikide headest praktikatest LEADER tegevusgruppide arengust kolmel tasandil: organisatsioon, piirkond ja koostöö teiste tegevusgruppidega. www.partnerluskogu.ee

Uuendajad on jõudnud lõpusirgele

Juba teist aastat on otsiva hingega, avatud meelelaadiga ning pisut „kiiksuga“ inimesed kohtunud pikaajalises arenguprogrammis „Uuenduste otsingul“. Märtsist käima lükatud programm on võimaldanud lihvida erinevate koolituste raames – turundus, kaasamine, õppereis jne – ning kaaslaste toeva abiga oma idanevaid ideid. Nii on kerkinud mõte puhuda elu sisse Meeksi karjamõisale, luua maakivihoonete ühendus, et populariseerida maakivi-ehitust, koondada meistreid ning korraldada teemakohaseid koolitusi. Üks küla Tartumaal arendab mõtet luua omanäoline nii külainimestele kui ka headele külalistele loodud erinevaid saunastiile avav saunaküla. Programm tõmbab selleks korra otsad kokku novembris. Kes soovib aga programmist toimunud põhjalikumalt ülevaadet, heitke pilk programmi ajaveebile: www.uuendajad.blogspot.com

Uuenduste otsingul koolitusprogrammi lõpuseminaril

ÜRITUSED

Kallaste MTÜde koolitus

TASi eestvõttel on Kallaste MTÜd käinud koos õppimas, kuidas kaasata erinevaid toetusi piirkonna arengusse. On tutvunud projektide kirjutamise edusaladustega ning suur rõhk on olnud meeskonnatöö käivitamisel. Nii on koolituse tulemusel sündinud põnevaid ideid Kallaste piirkonna arenduseks. Mitmekeelne rühm on soodustanud ka vastastikust keelepraktikat.

Edukate projektide näited

Lääniste küla harrastusspordikeskus

Lääniste Külaseltsi tegevuse eesmärgiks on Lääniste piirkonna kohaliku külaelu arendamine ning piirkonna atraktiivsuse suurendamine. Oma senise tegevuse jooksul on Lääniste Külaselts korraldanud mitmeid üritusi, mille eesmärgiks on olnud Lääniste piirkonna (Lääniste küla, Terikeste küla, Kõnnu küla) elanike ühtekuuluvustunde suurendamine. Lääniste Külaseltsi peamiseks tegevuskohaks on Võnnu vallas Lääniste külas asuv linnamägi koos samal kinnistul asuva Lääniste endise koolihoonega. Lääniste Külakeskuse tegevuste osaks on multifunktsionaalse Lääniste külakeskuse väljaarendamise jätkamine. Harrastusspordi keskuse raames rajatakse Lääniste linnamäele avalikuks kasutamiseks mõeldud ning täielikult valgustatud kõvakattega multifunktsionaalne mänguväljak, mida on võimalik rakendada järgmisteks pallimängudeks: tennis, võrkpall ja korvpall ning rekonstrueeritakse endise koolimaja abihooned spordiväljakut teenindavateks ruumideks (inventari hoiuruumid, riietus-, tualett- ja pesuruumid).

TAS on toetanud projekti "Lääniste küla harrastusspordikeskuse rajamise I etapp", mille keskendutakse harrastusspordi keskuse väljaarendamise alustamisele, viies ellu selleks vajalike tegevustena maa-ala geodeetilise mõõdistamise ning ehitusprojektide koostamise.

Tartumaa linn suvistel Hansapäevadel

MTÜ Tartumaa Rahvakultuuri Keskse eestvedamisel osales XV Tartu Hansapäevadel Tartumaa linn. Pirogovi platsil oli üleval 17 boksi, lisaks JK Tammeka Atlantise kõrval suurema jalgpallimänguplatsiga ning Noor Eesti loomemajanduskeskus Londoni hotelli kõrval asuval platsil.

Tartumaa linnas esines 20 erinevat kollektiivi, kelle hulka kuulus nii pensionäre kui ka koolinoori. Kavas oli nii rahvamuusikat kui ka metalmuusikat, nii vanu traditsioonilisi tantse kui ka flamenkot ja kantrit ning lisaks sai vaadata ka näitemänge. Müüdi käsitööd ning muud kaupa, lisaks jagati palju infot valdade erinevate ürituste, vaatamisväärsuste kohta.

Liivi muuseum kaasab Peipsiveere lapsi

Suvises MTÜ Liivi Muuseumi Sõprade Seltsi projektis Mitmekultuuriline Peipsiveer osales üle 30 eesti ja vene rahvusest lapse Koosalt, Alatskivilt ja Kallastelt. Projekti raames toimusid fotoretk Kolkjas, käsitöökoolitus ja rahvamuusika õpituba Liivi Muuseumis. Samuti külastati vanausuliste muuseumi Varnjas ja Kolkjas. Üritustel toimus ka viktoriine ja võistlusi, mis aitasid kumbagi rahvuse kultuuri ja traditsioone tundma õppida. Fotoretkel osalenud laste ja noorte töödest valmis fotonäitus "Üks tee, mitu vaadet".

EDULOOD

PROJEKTID

Hetkel käimasolevad TASi projektid

RESSURSIUURINGUD

Kuni novembrini toimuvad erinevad ressursiuuringud, mille tulemusena luuakse regulaarselt uuendatavad kartograafilised andmebaasid erinevate andmete analüüsiks. Andmebaasid hakkavad olema TASi kodulehe kaudu kättesaadavad laiale avalikkusele.

Koostöö tõhustamine positiivsete sõnumite edastamiseks meedias

Projekti üldisteks eesmärkideks on TASi piirkonna arendamine läbi kogemuste vahetamise ja sünergiat loovate koostöövõrgustike moodustamise.

Rahastus Noortelt Noortele

Tartumaa Noortekogu koos TASiga on läbi viimas projektitaotlemise konkursi Noortefond. Eesmärgiks on toetada TASi tegevuspiirkonna noorte isiklikku arengut ja rikastada nende elukeskkonda. Maksimaalne toetussumma on 10 000 krooni, minimaalne 1000 krooni. Projektide esitamise tähtajad on 15.oktoober ja **1.detsember 2010**. Projektitaotlejaid nõustab Tartumaa Noortekogu, e-post noortefond.tmnk@gmail.com.

FONDID

FONDID RAHATAOTLUSTEKS

Kodanikuühiskonna Sihtkapitali taotlusvoor vabaihenduste piirkondlike kodanikuhariduse projektide toetamiseks

<http://www.kysk.ee/?s=487>

Kodanikuühiskonna Sihtkapitali Heade ideede konkurs

<http://www.kysk.ee/?s=168>

Keskonnaprogramm

<http://www.kik.ee/et/taotlejale/keskkonnaprogramm.html>

Ida-ida. Piiriülese koostöö programm

<http://www.oef.org.ee/programmid/idaida/tutvustus.html>

Kultuurkapital

<http://www.kulka.ee/?mid=108>

Noortefond

<http://www.oef.org.ee/et/programs/11/>

Avatud ühiskonna eriprogramm

<http://www.oef.org.ee/konkursid/info/a/avatud-uhiskonna-eriprogramm.html>

Hasartmängumaksu Nõukogu

<http://hmn.riik.ee/?id=1072>

EAS -välismessi toetus

<http://www.eas.ee/index.php/ettevotjale/eksport/vaelismessitoetus/ueldist>

Arendustöötaja kaasamise toetus

<http://www.eas.ee/index.php/ettevotjale/eksport/arendustoeetaja-kaasamise-toetus/ueldist>

Stardi- ja kasvutoetus

http://www.eas.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=44&Itemid=443

EAS-arendustöötaja kaasamise toetus

http://www.eas.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=2500&Itemid=1014

KredExi käendusega stardilaen alustavatele ja kuni 3 aastat tegutsenud ettevõtjatele

<http://www.kredex.ee/11583>

PRIA loomakasvatusehitiste investeeringutoetus

http://www.pria.ee/et/toetused/meede/loomakasvatusehitise_investeeringutoetus_meede_1_4_2_2010

Kohtumiseni!

www.tas.ee

Infokirja toimetab Liis Pärtelpoeg